

Socialističen listek.

Dan volitve 7. novembra 1905.

PRAVOSODJE.

Za sodnika Dunn-a, nedovršeni čas izpolniti:

SEYMOUR STEADMAN,
Sedmi Ward.

Za sodnika Shepard-a, nedovršeni čas izpolniti:

E. M. WINSTON, 16. Ward

Za redni čas višjih sodnikov

T. J. MORGAN,
Sedmi Ward;

PETER SISSMANN,
Sestnajsti Ward;

SAMUEL BLOCK,
Dvajseti Ward;

M. H. TAFT,
Osemnajsti Ward.

ZA ZDRAVSTVENI URAD:
5 LETNA DOBA.

J. W. JOHNSON, Predsednik

C. E. KIRKLAND,
3 LETNA DOBA;

JOHN CAULFIELD,
J. WINNEN,

J. A. PROUT,
1 LETNA DOBA;

Dr. ISAAC SISSMAN,
J. P. LYNCH,

ANDREW LAFIN.

7. novembra t. l.

Voli edino le socialistični listek, za moze koji zastopajo socialistična načela. Reči ne moreš, da si socialist, ako tega ne storiš.

Bolje je voliti, voliti za dobre, značajne moze in sebi v prid, kakor pa za sebi nasprotna ozir. krivična načela, ali pa za moze brez načel. Ker, vsakokrat kadar voliš za moze, koji ne dela za socialistična načela, voliš v pogubo socializma, in proti samemu sebi.

Ako oddaš svoj glas za koga drugega nego za onega, koji zastopa edino le tvoje in vsih socialistov dolžnosti, pomagati držati verige okoli zaslužjenega delavstva in torej tudi okoli svojega vrata.

Vsak kandidat na socialnem listku je za delavsko stranko.

Voliti za kandidate iz različnih strank, velikokrat pomeni, da ne voliš nič.

Ako voliš za kandidata druge stranke oddaš svoj glas proti delavstvu in njega načelom.

Ako voliš za socialne kandidate, voliš naravnost sebi v prid in vsemu delavstvu, proti vsemu izkoriščanju, in proti vsakemu, ki se poteguje za današnji kapitalistični sistem. In za vse in za vsacega jednako, koji deluje za novi sistem, ki pomeni svobodo in prosveto za vse delavce jednako.

Kapitalistični glasovi v Zdr. državah 1,950,000.

Delavski glasovi v Zdr. državah 11,500,000.

Delavci zavedaj se svoje moči!

Napeljivci.

Ako dobiš povabilo za piti kozare pive, ali kaditi skabsko smotko, zapomni si, da le "kapitalistični politiki" so najboljše učitelji. Zapomni si pa tudi, da kakor hitro je zaključena volitev jih pa zopet dobiš po hrptu, bodi si v štrajku ali ne.

Zmaga japonskih delavcev.

Japonski delavci se počasi priučujejo, kako da se morejo bojevati kot organizirani delavci nasproti kapitalistom. Sedem tisoč teh premogarjev v Port Moji, blizu velikih premogov v Kinshiu je šlo na štrajk zadnji mesec. Zahtevajoč zvišanja plače, koje zahtevo pa so kapitalisti odbili. Skoz dva dni stalo je 30 prevoznih ladij v zalivu. Naposled pa so se kapitalisti vendar podali in zvišali plačo za deset odstotkov.

Naznanje slovenskim delavcem in članom S.N.P.J.

Ravno pred zaključkom lista nam je v roke prišel letak, katerega je izdal slov. socialni klub v Chicagi pod upljivim voditeljstvom bivšega vodje propale "Zora".

Da si je letak pisan v lepi slovenščini, vendar pa kar mrgoli psokv in obrekovanj od hujšakcev Pečetoviga kalibra.

Ton, ki prevaja ta letak, spada v istini med take moze kot je ta tri, ozir. štiripersna detelja: Žlindra, Zahrbtnik, Obširen in pa bivši zasipnikar.

Odgovorili bomo v prihodnji številki na njih nesramna napadnja; enajni čitatelji pa, koji boje prejeli omenjeni letak, naj istiga tudi pazno prečitajo in spoznali boje takoj, kje tiči izdajalstvo, rop in hinavstvo. Ob jednom naj pazno prečitajo vsebino "Glas Svobode" prihodnji teden, potem pa naj izrečejo svojo odobrobo.

Odgovorili bomo v prvi vrsti g. Zaverniku kot piseu letaka, kateri se vedno skriva za hrbet kakoga zraven stoečega sodruga.

V drugi vrsti odgovarjali bomo bivšemu zasipnikarju, in v tretji vrsti pa slovensko-ameriški žlindri, čigar preteklost je črna kot noč. In ravno radi tega smo primorani odložiti odgovor na prihodnji teden, ker si moramo še popred oskrbeti kramp, sekiro in lopato, za slučaj, da stvar ne bi šla gladko spod rok radi nakupljenega gradiva.

Taka je torej vaša agitacija za izvolitev svojih moč. Hinavci!

Rojake, slovenske delavce, pa opozarjamo, naj se varujejo komu boje zaupali svoje krvave prihranke. Večina naših rojakov že predobro poznajo g. Pečeta iz Chicage, še izza časa ko je še "Zora" le par mesecev izhajala pod njegovim vodstvom, in še to samo vsak drugi teden enkrat. Oni rojaki pa, ki še o tem ničesar ne znajo, naj se pazijo dokler je še čas, ker po toči zvoniti je prepozno.

Razgled po svetu.

Rusija.

Grozen položaj v Rusiji.

Po eni noči neizrečne stiske in strahu kaj naslednji dan prinese, vlada splošno mnenje, da se bližajo hudi časi za Rusijo. Delavstvo razglasuje splošno stavko. Industrija cele dežele počiva, poulični boji so na dnevnem redu, v kterih igrajo kosaški mesarji in drugi krvniki glavno vlogo. Nemože je sploh popisati grozovitosti, ktere se danes dogajajo v Rusiji. Vendar strašni položaj ni še dospel do vrhunce.

Vladi kakor carju je odvzeta moč vladanja in uredovanja; ter obupno gledajo v bodočnost. Čuje se, da je nameraval hrabri car zopet zapustiti Rusijo, ter se podati v zavetišče danskega dvora, a na pregovarjenje Witteja, je izlet odložil.

Stavka se je bliskoma razširila po vsej deželi. Trgovina je prenehala, tovarne so zaprte, ves promet počiva. Mesta so brez razsvetljave in živeča primanjkuje, lakota preti. Vsak trenutek se je nadjeti izbruh splošne revolucije. Može, kteri so še včeraj stali na strani vlade, nastopajo danes kot oznanjevalci demokracije.

Duhovniki razglasujejo slasospeve stavkarjem v časnikih, ter navdušeno pozdravljajo novo ero. Bankirji simpatizirajo z delavci, ter jih tudi gmotno podpirajo. Čelo vojaštvo kaže kesanje nad svojimi zmotami.

V Moskvi so sklenili zastopniki raznih političnih strank, ustanoviti

provizorično vlado, neodvisno od carskih oblastij.

V Odessi je med dijaki obojega spola, in Kozaki prišlo do strašnih bojev. Kozaki so hoteli razpediti shod dijakov v gimnaziji. Čez sto dijakov je ranjenih, med tem 17 deklet.

Krvavi boji so se vršili pretečeno nedeljo v raznih krajih Ruske, najstrašnejše se je mesarilo v Odesi. Število mrtvih in ranjenih ni mogoče označiti. Generala Koubars in druge uradnike so revolucionarji na smrt obsodili.

Voditelji revolucije v Petrogradu se pogajajo z armado. Ismailowsky polk se je uprl še nadalje stražiti po noči. 300 mornarjev se je uprlo in pridružilo revolucionarjem. Policaji so v strahu, in desertirajo vedno v večjim številu.

Iz Kiewa se poroča, da se tam trije polki upirajo službi.

Položaj v državi je v istini od minute do minute strašnejši. Ptujci bežijo iz dežele. Angleški, in poslanci družih vlad imajo pripravljene parnike v zavetišče za slučaj, ako bo potreba pobrati šila in kopita. Ameriško poslanstvo poroča v Washington, da je položaj skrajno resen.

Poročevalec "Daily Telegraph" v Londonu naznanja, da je car sprejel liberalen program, grofa Witteja pa imenoval ministrskim predsednikom, in podelil zastopniškemu zboru postavljalno pravico.

Pop Gapon, voditelj velikih demonstracij meseca januarja, se je vrnil v Rusijo.

Rudeča zastava na vojnih ladjah. Iz Odese se naznanja, da se je moštvo brodovja "Črna morja" v Samsonu na obrežju Male Azije uprlo, admirala Birilwa in Čuknin-a usmrtilo, in razobesilo rudečo zastavo.

Pomiloščen. Car je vse japonske ujetnike pomiloštil, kateri so bili vsled napadov na straže obsojeni v ječe, da zamorejo spremiti svoje tovarne v domovino.

Kapitan od upornikov umorjen. Moštvo obstoječe iz Rusov, Hrvatov in Italijanov je na potu iz vzhodnje Indije v Rigo umorilo kapitana parnika "Emperor", kakor tudi kuharja.

V Swinemünde so se uporniki vstavili, da si prisrke živeča, v pijanosti pa so pripovedovali o junaškem činu, na kar so bili aretirani.

Najnovejše.

Ravno pred zaključkom lista došla vest naznanja, da je Rusija prosta? Autokracija je padla. Car se je vdal na pritisk Witteja, ter razglasil ustavo po angleškem vzoru. Splošno volilno pravico, tiskovno svobodo kakor tudi javne nastope in govore. Premir Witte je že sestavljal nov kabinet, kateri bode zbornice odgovoren. Stari ministri so se večina odpovedali. Tuji zastopniki so bili o razglašanju takoj obveščeni.

Mestni odbor pozdravlja z velikim veseljem novico svobode, po kateri so že tako dolgo hrepeneli.

Ljudstvo je navdušeno, in napolnjeno z novimi nadami, izvemaš revolucionarjev, oni niso zadovoljni ter hočejo nadaljevati vojno proti caru, najbrže imajo prav, ker ruskemu caru se sme za jedno toliko verovati kot turškemu Sultanu.

Stavkarji ozir. delavci se deloma vračajo na delo. V raznih krajih obširne Rusije je pa še včeraj tekla kri v potokih.

Nazadnjaška Avstrija.

Družba za sežiganje mrličev v Pragi je hotela napraviti v Pragi krematorij. Praško namestništvo pa je odreklo dovoljenje, češ, da je po obstoječih zakonih v Avstriji dovoljeno edino pokopavanje mrličev.

Italija.

Italijanski socialističen časnik "Avanti" je bil predzadni teden že v drugič konfisciran radi priobčevanja vojaške manifestacije. Kronane glave se boje, da bi delavci sledili za

povedi. "Ne ubijaj."

Vezuv zopet silno bljuje. Eksplozije se vsak trenutek ponavljajo, in gornji bljuvalnik kaže velike razpoke.

Japonsko.

Na pokopališču Aoyama se je vršila žalovalna svečanost v spomin v vojni padlih mornarjev. Admiral Togo je držal govor, v katerem proslavlja plemenita dejanja in hrabrost umrlih. Mnogo družih admiralov in na tisoče mornarjev bilo je navzočih.

Ameriške vesti.

Japonci zapuščajo Ameriko.

Mnogo Japoncev zapušča južno Californijo, ter se vračajo v Korejo in Mandžurijo. Zatrjuje se, da bode cela japonska kolonija tekom enega leta zapustila Ameriko.

Po zgledu se ravnal.

N. Johnson, agent "Mutual Life Co.", je bil aretiran v Denver, Colo., vsled obdolženja poneverjenja \$200. Zatožene je izjavil, da se je ravnal po zgledu ravnateljev zavarovalnih družb, ter da s tem ni več zakrivil kot oni večji lopovi.

Nezmožen.

V čikaškem sodnem dvoru se je izrekel neki pošteni trgovec Neumeister po imenu, kateri je bil poklican kot porotnik, da on ne bode nikdar privolil, moza obsoditi, ki je kradel, da svojo lakote trpečo družino preživi.

Tableau. Sodniku je vsled te izjave kar sapa zastala. Ko se je nekoliko opomogel, preglasil je moza nezmožnim porotnikom, ter ga nazival "anarhista".

Nov mesečnik.

"Triggs' Magazine" je ime novega socialističnemu mesečniku, katerega izdaja profesor Oscar Lovell Triggs. Profesor Triggs je bil pahjen iz čikaškega — Rockefellerjevega vseučilišča, zato ker je Triggs svojim učencem predaval "svobodomiselnost ideje". "Printers Ink" trdi, da Triggsa v tem podjetju podpirajo "Ameriški lesni delavci", kateri boje gotovo stali na strani težavnemu podjetju.

Profesor Triggs je učen in zmožen pisatelj, in upamo, da bode nova izdaja socialističnega mesečnika, izpod veččega peresa zlatno uspeval. Ena številka se dobi preplačno ako ponjo pišete na naslov: Triggs' Magazine, 355 Dearborn St., Chicago, Ill.

Prezident Roosevelt.

Roosevelt je že prezident Zdr. držav štiri leta, in v tem dolgem času ni še trohice naredil za olajšavo bedniga ljudstva, odkar so magnatje trustov na krmilu. In tudi ne bo za časa svoje administracije.

Kongres in sodišča so v oblasti trustov, torej on nemore nič storiti, ako bi tudi hotel, zgleda tudi ne, da bi bil pri volji kaj storiti, kako tudi, ko v kabinet in v višja sodišča postavlja le same magnatje največjih trustov.

Zavarovalni sleparji.

Thomas W. Lawson dela neutrudno na svoje troške, da bi prišel sleparstvu pri zavarovalni družbi do živega. Pozval je tudi nekatere guvernerje Zdr. držav naj vsakteri pospešuje rešitev te zadeve.

Predsednik Roosevelt hoče, da kongres sprejme postavbo, katera naj bi zapahnila vrata korupciji in podkupovanju pri volitvah; ter da se morajo zavarovalne družbe podvreči kontroli zvezne vlade.

Brezposelnost.

Brezposelnost v naši velečasni svobodni Ameriki dosega skoro isto število, kakor brezposelnost v Evropi. Naša kapitalistična vlada se že skoraj sramuje izdajati uradne statistike brezposelnosti.

Iz osemnajstega poročila komisarja D. Wright Zdr. dr., katero se je pa nagloma odstranilo, se razvidi, da je

bilo leta 1890 še 85 odstotkov delavstva stalno nameščenih, 15 odst. pa le za časno. Leta 1900 bilo je 22 odst. delavstva brez posla; in končno leta 1903, se je pomnožilo število brezposelnih na 45 odstotkov.

Največjo pozornost pa zasluži drugi del uradne statistike, in sicer vzroki brezposelnosti; ter zaznamovani so naslednji vzroki: Zaprti zavodi, nemožeče delo dobiti 56.96 odstotkov; radi boleznih nežnožni trdega dela opravljati 23.06 odstotkov; radi dopusta 6.45 odst.; radi nezgod 1.66 odst.; negotovo zaznamovanih 6 odst. Na vsakih 400 delavcev pride eden, kateri vsled pijančevanja zamudi delo.

Ta tabela naredi v obče znanej pravljici, da bi ljudje imeli dovolj dela, ako bi svoj čas v gostilnah ne zapravljali, enkrat za vselej konec.

Kdor pogleda prvo številko ta zna ceniti blagoslov našega kapitalističnega družabnega reda.

Rooseveltov dar japonski cesarici.

Naš vrli predsednik Roosevelt je naročil v Singerjevi tovarni prekrasen šivalni stroj ter ga pošlje japonski cesarici v znak hvalečnosti, ker je tako sijajno in ljubeznivo sprejela njegovo hčer Alice, ko je nedavno obiskala Japonsko. V razgovoru z Alice je japonska cesarica sama izrazila željo, da si želi imeti ameriški šivalni stroj. Vsi deli imenovanega stroja, razen onih, ki so izpostavljeni drgnjenju, bodo prevlečeni z zlatom, a na obeh straneh stroja bode ameriški in japonski grb istotako iz zlata.

Pobožni bratec.

W. B. Smith, prejšnji predsednik "Western National Bank" v Louisville, Ky., znani cerkveni bratec, je od zapriseženec zatožen, zaradi poneverjenja \$198,013.92.

Socializem v bankah.

"My Dear Wayland." — Pred kratkem časom vstopil sem v službo v Downey, Cal., kjer sem bil iznanađen v moje začudenje; ker, ho! zraven kupov zlata in srebra našel sem tudi kup "Appeal to Reason" na odprtem prostoru za ljudstvo!

Po dokončanem delu izročil mi je Mr. Scott, lastnik banke, eno izdajo vašega časnika, in me prosil naj ga čitam rekoč, da bodem v nji našel veliko dobrih in zanimivih stvari. Nadalje me je še prosil, ako bi hotel razdeliti nekoliko številk mej svoje prijatelje. Nadalje izrekel se je Mr. Scott, da je stalni naročnik na njegove učence ekonomičnih proizvajanj; dokaz da se svet v istini suče, ko že bankirji naročujejo in razdeljujejo socialno literaturo preko svojega stola v olajšavo sužnega delavstva. Moj bog! nevedno delavstvo je bilo vedno zapreka človeškemu napredku, in vedno bode dokler bode eksistiral vladujoča plača. Svojim glasom prepuišča kapitalistični masi delati postavbe, in je samo direktno ali ne direktno odgovorno za vso bedo in revščino, z njegovim glasom nastanejo uboži in milijonarji, in moč ima da odpravi oboje. Tako delajo nevedneži sužnji, koji v polni meri zaslužijo kremplje lakote in bič na svoj hrbet. Zato je on sam, a ne milijonerji moč za gnjilimi postavami.

Jaz včasih mislim, da ako bi agitatorji z vso energijo propagandirali bolj med srednjim stanom namesto med delavsko maso, prišli bi prej do svojih zaželenih ciljev — do kooperativne vlade kakor pa tako.

Ko je John Brown, pri "Harper's Ferry" vprašal nekiga stariga zamorca, ako bi se bojeval za svojo osvoboditev, mu je ta odgovoril: "Čakaj da popred vprašam 'basa' (masa). Ako se bode bojeval masa bojeval se bodem tudi jaz." Ravno tako je z delavskimi sužnji danes. Kadar boje njih bos pripravljati voliti na socializem, takrat boje tudi ti volili za njega. — C. Doty.

"Appeal to Reason."

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

DRUGI DEL.

I.

— Ali te imam, Jakobinec? Ali sem te vjel? Policaji, semkaj! Že dolgo sem vedel, da si ti tisti izdajalec, ki punta ljudi. Policaji, primite ga!

Policaji so bili res prihiteli in zgrabili Kopitarja. Dasi so različni očividci potrdili, da ni Kopitar prav nič slabega rekod, dasi je Kopitar odločno ugovarjal, da se ga aretira, ni vendar nič pomagalo. Policaji so Kopitarja siloma odgnali v zapor, Siegl pa je triumfiral.

— Verjemite, ljudje, je vpil na zbrano množico, ta človek je najnevarnejši revolucionar, ta človek je podkupljen od Francozov. Vedno se dela, kakor da bi bil pijanec, pa ni nikdar pijan; dela se tako, da bi veljal za nič nevarnega. O, jaz sem ga dobro opazoval! On je sestavljal tiste pamflete, ki so bili nabiti po vseh hišah, on je ponesnažil oklice nadvojvode Karola. In tudi danes ponoči je on nabil listke, na katerih je rečeno: "Ljubi Kranjci! Čez nekaj dni izidejo komitice za brambovece, ponoče vaje avstrijskega lakajja na neosrednjem pogazu." Tako se je ta ničvedni človek norčeval iz patrijotičnih pesmi prof. Vodnika.

Še dolgo je takoj kričal oficijal Siegl raz rotovške stopnice, tako dolgo, da je bil ves upehan. Aretovanje Kopitarja je bil zadnji uspeh njegovega vohunstva. Za nagrado, ki jo je prejel, se je še tisti večer v Trnovem napil, a ko je hotel iti domov, so ga fantje napadli, ga kruto pretepli in vrgli v Gradaščico. Sicer so ga rederji še ponoči spravili domov, a zavedel se ni več in je čez nekaj dni umrl.

Aretovanje Kopitarja je vse prijatelje Francozov silno potrla. Vse mesto se je treslo pred policijo, ki je izvršila pri najuglednejših meščanih hišne preiskave in dobila dokaze, da je bil res Andrej Kopitar zločilec različne po mestu nabite protiaustrijske pamflete.

Francozi so medtem neprestano znagovajali. Dne 13. maja je prišel Napoleon na Dunaj, dne 15. maja je pribežal nadvojvoda Ivan v Ljubljano. Odsel je dne 18. maja, ker so bili Francozi prekorčili kranjsko mejo. Obenem z nadvojvodo so zbežali tudi vsi višji državni uradniki in mnogo meščanov, dne 20. maja pa je general Maedonald s francosko armado pri-marsiral v Ljubljano.

II.

Ko se je general Maedonald s francosko armado bližal Ljubljani, je bila v mestu še precej močna avstrijska posadka. Poveljnik te posadke je bil osemdesetletni podmaršal Moitelle, strahopeten mož, ki se ni ničesar tako bal, kakor pokanja pušk. Francozov se je tako prestrašil, da se jim vzlje vsemu nagovarjanju višjih in nižjih častnikov ni upal zoperstaviti. Vsa Ljubljana ga je zasmehovala, ko se je dal pri belem dnevu nesti na Grad in ukazal, da se vsa posadka tja umakne. Francozi so prišli v mesto, ne da bi bila počila le ena puška.

Takoj naslednjega jutra, 21. maja, je začel general Maedonald bombardirati Grad. Taisti dan se je daleč od Ljubljane, pri Aspernu in Esslingu, začela strašna bitka med Napoleonom in med nadvojvodo Karolom. Napoleon je poskušal prekorčiti Donavo, a je bil popolnoma poražen.

V tem, ko je bil Napoleon v največjih skrbih in se je tresel za svojo prihodnost, se je njegova armada v Ljubljani kar igrala z Avstriji. General Maedonald je imel manj vojaštva na razpolaganje, kakor podmaršal Moitelle, a vzel je temu Avstriji bojne srece še poskušali niso. Po dnevem bombardiranju je bilo zidovje na Gradu že močno poškodovano. Avstrijska posadka bi se bila sicer lahko še dober teden držala, a podmaršal Moitelle je bil po streljanju tako zbežan, da se je brezpogojno udal. Z belo zastavo v rokah je šel do lesene ograje, ki je bila napeljana gori nad cerkvijo sv. Florijana. Odnosni francoski oddetek je komandiral major Lefebvre. S tem se je podmaršal Moitelle domeni. Zahteval je

za-se le, da se ga pusti v miru odpotovati iz Ljubljane, in niti vprašal ni, kaj se zgodi s posadko. Major Lefebvre mu je dovolil, da lahko takoj odide in podmaršal je to z veseljem storil. Vojaki se sicer niso hoteli udati, a Francozi so kakor vihar planili nanje in jih premagali.

Čez nekaj dni, 2. junija, je prišel maršal Marmont z malo armado iz Dalmacije v Ljubljano, a je na povelje Napoleonovo z večino vojaštva že 13. junija odrinil proti Dunaju.

Organiziranega avstrijskega vojaštva sedaj ni bilo več na Kranjskem, pač pa vse polno avstrijskih vojakov-dezertirjev. A tudi francoska posadka se je bila silno skrčila, ker je maršal Marmont skoro vse vojaštvo odpeljal na pomoč Napoleonu, ki se je pripravljal na odločilno bitko. V Ljubljani je ostal samo general Gue-tard z 800 vojniki.

To priliko so porabili avstrijski pristaši in poskušali uničiti francosko posadko ter vprizoriti ljudsko vstajo proti Francozom. Predvsem jim je bilo na tem, da dobe v roko Ljubljano, odkoder so hoteli prodreti na Štajersko in od tiste strani priskočiti nadvojvodu Karolu na pomoč. Bivši avstrijski major baron Dumontet je na Dolenjskem zbral več sto dezertirjev, duhovščina pa je rotila in zaklinjala kmetstvo ljudstvo, naj se tem četam pridruži. Tudi avstrijski uradniki, ki so ostali na svojih mestih, in nemški graščaki so razvili strahovito agitacijo. Ščuvalo in hujskalo se je tako, da je bilo vse kmetstvo ljudstvo pokonei. Francoza zavratno ubiti, je veljalo kot bogoljubno delo.

Dne 27. junija je baron Dumontet naskočil Ljubljano. Pripeljal je, ko je bila že tema, svojo četo po Dolenjski cesti, potem pa od vseh strani napadel mesto. Francoska posadka je bila nastanjena na Gradu, samo general Gue-tard je stanoval pri Damjanovih. Šele ko so v mestu začele pokati puške, je zvedel, da se bliža sovražnik. A ni mu bilo mar za lastno nevarnost. Na dvorišču Damjanove hiše je postavil lestvo na zid in šel k svojim vojakom na Grad. Kakor dež tako gosto so letele mimo njega krogle Dumontetovih, okrog celega Grada razpostavljenih čet, a zadela ga ni nobena.

Dumontetove čete so se, videvši, da Grada ne zavzamejo, vrgle na mesto. Po mestnem trgu, na Starem trgu, pri Sv. Florijanu in na cesarja Jožefa trgu so napravile te čete barikade, potem pa obiskovale bližnje hiše, isčaje plena.

Dne 28. junija zvečer je Dumontet s svojo četo zopet odšel in se mudil na raznih krajih na Dolenjskem. Počudenje teh čet je bilo tako strahovito, da so premožnejši ljudje kar trumoma bežali iz dežele.

Napoleona je ta guerilla-vojna avstrijske stranke skrajno razkačila in naložil je vsled tega dne 7. julija kranjski deželi vojne kontribucije 15,260,000 frankov. Toda avstrijska stranka se je temu ukazu smejala in agitirala, naj ljudje ničesar ne plačajo, češ, Napoleon je bil pri Aspernu in Esslingu popolnoma poražen in v nekaj tednih bo zadnji Francoz pregnan iz Avstrije.

(Pride še.)

K zapisniku.

II. glavnica zborovanja S. N. P. J. od 5. do 9. sep. 1905 v Chicagi, Ill. deveto zasedanje.

Pri redni mesečni seji osrednjega odbora z dne 19. okt. se je zaključilo dodati k prejšnjemu zapisniku še naslednje točke; in sicer.

Brat Žembergar predlaga, da se plača odbornikom \$3 na dan in vožni troški.

Brat Matko predlaga \$4 na dan. Br. Matkota predlog sprejet.

Brat Matko predlaga, da se plača predsedniku \$50 letne plače. Sprejeto.

Brat Roje predlaga, da se plača podpredsedniku \$10 na leto. Sprejeto. Brat Matko predlaga, da se plača tajniku \$50 mesečno. Po daljši debati stavi br. Žugel protipredlog, za \$40, z dodatkom, da se mu plača poviša, in sicer \$50 ako jednota naraste na 3,000 udov, in \$60 ako naraste na 3,000 udov. Brata Žugeln predlog sprejet.

Brat Matko predlaga, da se plača blagajniku \$150 na leto. Brat Levec

predlaga \$30 na mesec, in br. Žugel \$20 na mesec. Sprejet je bil br. Žugeln predlog z 22 za in 9 glasovi proti.

Brat Strohen predlaga, da se plača zapisnikarju \$40 na leto. Brat Žugel zahteva pojasnila o zapisnikarjevem prihodnjim delovanju; potem pa stavi predlog za \$50 letne plače. Brata Žugelnov predlog sprejet z 10 glasovi večine.

Brat Mladič predlaga, da se plača predsedniku gospodarskega odbora \$15 in ostalim dvema vsakemu po \$10 na leto. Sprejeto.

Brat Roje prosi pojasnila o plači bolniških odbornikov v dosedanjem času; na kar se mu je pojasnilo, da isti niso dobivali do sedaj nikakršne plače. Na to je br. Roje svetoval, da se bolniškim odbornikom voli plača, ker da brez plače je protipostavno. Na to stavi br. Pečjak predlog, da se plača bolniškim odbornikom vsakemu po \$5 na leto. Sprejeto.

Brat Klobučar prosi predlagujoč, da si sme osrednji odbor v slučaju pomanjkanja odbornikov, voliti pomožni odbor iz bližnjih društev. Sprejeto.

Brat Konda preuči, da se porotni odbor odpusti, in namesto istega vrsti pomožni odbor, za kojega je br. Klobučar ravnokar predlagal. Sprejeto.

Brat Klobučar predlaga, da se pomožnim odbornikom plača 50c. za vsako sejo in povrnitev voznih troškov. Sprejeto.

Brat Roje predlaga, da osrednjim odbornikom izvemši pomožni odbor, naj zadostuje določena letna ozir. mesečna plača, brez posebne plače 50c. kakor do sedaj. Sprejeto.

Brat Matko predlaga, da se plača za jednoto glasilo \$200 na leto. Brat Žugel predlaga \$150. Predlog br. Žugeln enoglasno sprejet.

Brat Mladič opomni navzoče vprašati br. Konda, ako je on stem zadovoljen. Brat Konda pa je znižal ceno

na \$100 letne plače.

Volitve.

Brat Matko predlaga za bodočega predsednika br. J. Stoniča; ker ni bilo dalje nominacije, predlaga br. Konda, da se ista zaključi in br. Stoniča enoglasno izvoli za bodočega predsednika. Se zgodi.

Br. Žugel predlaga za podpredsednika br. Stroha. Brat Konda predlaga br. Rojea. Brat Strohen je dobil 21 in Roje 9 glasov.

Brat Skala predlaga tajnikom br. Konda, br. Matko predlaga br. Badovina. Brat Konda je dobil 27 in Badovina 3 glase.

Brat Strohen predlaga zapisnikarjem br. Vrščaja. Brat Vrščaj pa br. Mladiča. Mladič je dobil 24 in Vrščaj 6 glasov.

Brat Matko predlaga blagajnikom br. Klobučarja. Brat Strohen predlaga br. Žembergarja. Brat Mladič predlaga br. Žugelnja. Brat Klobučar je dobil 22, Žembergar 5, Žugel 3

glasove. Brat Klobučar se zahvali, in naznani da odstopi od določene plače \$20 na \$15 na mesec.

Za predsednika gospodarskega odbora imenuje br. Klobučar br. Badovina. Brat Badovina enoglasno potrjen.

Za drugega odbornika imenuje br. Mladič br. Vrščaja. Brat Vrščaj enoglasno potrjen.

Brat Klobučar imenuje za 3. odbornika br. Stroha. Brat Strohen enoglasno trjen.

Za bolniške odbornike so dobili Skala 21, Matko 19, Pečjak 17 glasov.

Dan Badovina, zapisnikar.

Osrednji odbor si je volil za pomožni odbor pri redni mesečni seji 21. sep. naslednje sobote: Martin Poto- kar in Mohor Mladiča, oba člana dr. "Slavija", št. 1. v Chicago, Ill., in br. Jakob Tisla, ud dr. "Delavec", št. 8. v So. Chicago, Ill.

Martin Konda, tajnik.

Velika slavnostna zabava.

SLOV. DEL. PEVSKI ZBOR

"OREL"

pridei tretjo obletno slavnostno zabavo v soboto dne 18. nov. t. l. -

V narodni dvorani vogal 18. ul. in Centre Ave. Chicago, Ill.

Poleg nastopa zbora z povsem novimi krasnimi slov. pesmami, pridei slav. občinstvu veselo zabavo

VINSKA TRGATEV

Razume se, da tudi ribniškega župana, kateri h temu pripada ne bode manjkalo.

Po dokončanem programu pa prosta zabava do 2. jutra

VSTOPNINA 25c. ZA OSEBO.

Dane v spremstvu gospodov vstopnine pruste.

K mnogobrojni udeležbi najljubneje vabi

ODBOR.

NIČ VEČ BOLEZNIJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH! Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.

Dela čudovita ozdravljenja.

Na stotine ozdravljenih. Nobena prevara. Njih spričevala in zahvale so potrjene od javnih notarjev, ter so bistven dokaz o sijajnih zmognostih profesorjev.

Berite to kar potrjujejo osebe, katerih slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

Dragi gosp. doktor iz Universal Medical Instituta v New Yorku.

Srčno se Vam zahvaljujem za Vašo uspešno zdravlila, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Viste otroka ozdraviti popolnoma po jednomesečnem zdravljenju, dasi mu ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Sprejmite dragi gospod zdravnik, moje najiskrenjše zahvalo. Zajedno Vas pooblašam, da prijavite moje pismo v časopisih s sliko moje in mojega deteta. Zagotavljam Vas da Vas hočem priporočiti vsakemu bolniku, najsi trpi na katerikoli bolezn.

Ostajam vedno udana in hvalečna Ida Rutilsky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Za vsakovrstno bolezen poseben zdravnik!

Za vsacega bolnika se posvetuje cel zdravniški zbor zdravnikov, osobito se pa ravna po nasvetu dotičnega zdravnika specialista.

To Vam dokazuje in jamči ozdravljenje ker Vam dotični specialist predpiše ravno ista zdravlila, ktera je vže preje stoterum bolnikom jednake vrste poslal z dobrim vspehom.

Če imate priliko, posetite nas v New Yorku osebnostno ter poskusite za enkrat zdravljenje s pomočjo našega imenitnega patent. električnega stroja "Static". Ta stroj učinja izvrstno in zdravi: revmatizem, gobe, nervoziteto, impotenco, ter oslabelost organizma.

ČAUPAJTE NAM — MI VAS NE VARAMO. — REDKO KEDAJ JEDNAKA PRILIKA ZA OZDRAVLJENJE VAŠE BOLEZNI V KRAJEM ČASU.

NASLOV:

Universal Medical Institute,

30 W. 29th Street, New York, blizu Broadway.

JE "ONE URE: Vsak dan od 10. do 1. ure pop., ter od 2. do 6. ure pop. — Ob torkih in sobotah od 2. ure dop. do 5. ure pop., in od 7. do 8. ure zvečer — Ob nedeljah od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Universal Medical Institute New York

Jaz spodaj podpisani potrjujem s tem drage volje, da sem več mesecev trpel na slabostih, vednemu glavobolu in otrpenju na križa, tako, da mi je bilo življenje neprestano trpljenje. Danes pa sem hvala Bogu popolnoma zdrav po jednomesečnem uživanju zdravlil, ktere sem prejel od Universal Medical Instituta.

Jaz dam s tem spričevalo — kot dokaz moje udanosti in visokega spoštovanja — zdravnike vede imenovanega zavoda in dovoljujem, da se priobči to pismo z mojo sliko po časopisih.

V znak zahvale srčno udani Frank Tulliovič, — Springfield Ave, Grantford, N. Y.

To spričevalo je bilo podpisano: mojej prisotnosti 8. septembra leta 1905. Nikola Grill, Notary Public, 99 Grand St.

Ne izgubljajte časa po nepotrebnem.

Ako bivate daleč, naj si bode tu ali tam, pišite to v svojem jeziku; opišite kar najbolj natančno Vašo bolezen in mi Vam pošljemo zdravlila po „Express“ in z vsemi določili in nasveti v vsakteri vkraj Združenih držav, Meksike in Kanade.

Zdravlila sprejmite s trdnim prepričanjem, ker ona Vam donajajo srečo in blagostanje k Vašej družini.

Kranjsko slovenstvo.

Iz stare domovine.

Noben ne boče danes tajiti, da se slovenstvo razvija gospodarsko, duševno, socialno. Od divjaka do današnjega človeka, od luknje pod skalo za stanovanje do današnjih palač je vendar nekaj bilo razvijanja. Mrtvila ni v življenju ljudi. In človek, narodi se razvijajo iz težavnega dela, proizvodnje do lažjega, produktivnejšega, iz slabega do boljšega življenja, iz reve v bogato življenje. In razvijajo se do spoznanja vse narave, vseh zakonov narave, vseh svetov; do spoznanja zakonov nastanka, razvoja človeka, človeških družb in do spoznanja, kaj priti ima, kam silijo človeštvo njegova gospodarski in duševni razvoji. Ti razvoji pa imajo v preteklih pet sto letih opraviti z zistomom, katerega ste sila in neumnost ljudi globoko ukoreninila v večini evropskih narodov. Ta zistem, katolicizem, je produkt tlakarske kmetije. Tlakarska kmetija je v nekaterih deželah že umrla, v nekaterih se še le zdaj posilja iz sveta. Verski zistem iste organizacije njegovega duhovenstva pa še vlada kmete in ima tudi še precej moči v meščanstvu. To posebno v malih rodelcih, ki se prijemajo vsake slame pri utopljevanju, ko ne morejo konkurirati industriji, razvitejši rodelstvu v zadrugah in z motorji ustvariti ne morejo, pa tudi ne morejo pristopiti k soc. demokraciji. Ta katolicizem in ta organizacija kat. duhovenstva je bila in bode vedno sovražna spremembam gospodarstvu in vsemu, kar je združeno stemi spremembami. — Ako hoče živeti kat. duhovnik, mora tak biti. Gre za življenje ali smrt. — Kdor tedaj želi, da se razvijamo, mora biti nasprotnik tej zavori vsega napredovanja. Ne sme ga varati prikazen, da zastopa ime-novana organizacija kat. duhovenstva nekaj oblik novejših razvojev, kakor npr. v sedanjem času, ko katolicizem znanstvo neguje, se s svojim znanstvom bojevati hoče, ali ako socialistično stremi. V obeh ozirih hoče varati. Ni mogoče sprizateliti čudežev ali umovanja prestarih dob z znanostjo; socializem je pa sovražnik zistema, ki hoče vladati vse, zagovarjati zasebno lastnino. Že zadruge, to je najbližnja in že znana oblika socialističnega gospodarjenja je največja nasprotnica zistema, ki hoče vladati s svojo organizacijo vse. Zadruga dela ljudi samosvoje, navaja jih k samovladi; zadruga je bila in bo anarhistično stremljenje glede vladanja in v drugem. Najpar tnejši anarhisti, kakor knez Kropotkin, stavljajo zadruga med najboljše pionirje anarhizma. In kat. duhovniki hočejo tekmovali s posvetnimi znanstveniki in hočejo socialistično delati po upeljavi zadrug! Prvo ni mogoče, drugo se stori, da zavirajo pravo zadrugo gospodarjenje, ali, da tudi v teh oblikah gospodarstva dobijo vodstvo v svoje roke, ali vsaj upljiv mej zadrugarji. Ko postanejo nevarne zadruga njihovega zistemu, jih bodo zakleli kat. duhovniki kot otroke satanove.

Kamor pogledamo, povsod je kat. duhovnik zavora, nasprotnik napredka. Tudi od nas soc. demokratov izposojeno občno volilno pravico hoče na Slovenskem izrabljati, da zmaga z nerazsodnim kmetom nad inteligentnejšimi. Ko masa nož proti njem obrne, bo kat. duhovnik zaklel občno volilno pravico. Glede šole ne pišemo; nosili bi vodo v Savo. — In če to vse pregledamo in vidimo, kako trdno drži v svojih rokah kat. duhovnik našega kmeta, ki tvori večino naše mase, potem rad prijatelj razvoj človeštva, prijatelj kake že boljše bodočnosti tudi našega malega naroda, obupava, da bi bil naš človek kedaj deležen naprednih razvojev v gospodarstvu in v drugem. — Ali vendar tudi naš človek napreduje v gospodarstvu in napreduje je že dosti duševno.

Podučili ste že v Vašem listu bralce o svečanosti, ki se je priredila letos 10. septembra največjemu slov. pesniku, ko se je postavil pesniku Francetu Prešernu v Ljubljani spomenik; povedali ste tudi, kako so se naši duhovniki s kranjskim škofom vred grlo vedli, kako pokazali svojo mržnjo proti temu velikemu možu. Ta slavnost pokazala je, da naš človek ne spi, da je precej že zaveden. — Naš človek je prišel iz prejšnjih časov premalo gospodarske in druge izgoje v naš čas, težavno gospodari,

tekmuje s tujci in tedaj bi se mislilo, da mu ni mar, da bi otepal od seba zavoro svojega napredka, kat. duhovnika in njegov zistem; mislilo bi se, da ima še dosti upljiva nanj ta reprezentant prošlosti. V nekaterih krajih se naš človek mase težavno ogreje za boljše, npr. za od cerkve neodvisno šolstvo. Ali včasih kak dogodek razsvetli našo maso in tedaj se pokaže vsaj v mestnem človeku ter v razvitejšem na kmetiji, da tudi v njem živi slobodomiselnost, protivje proti kat. duhovniku, da se je že razvil, da bi še več, ako bi ne čutil cikle na vzu. Videli smo ob Prešernovi slavnosti, kako je to oboje zažarelo po vsem Slovenskem, ko so naši duhovniki neumno izostali od slavnosti in pokazali trzinjo svojo do narodnega genija in njega proslavljenje. In prav brez vsega respekta se je izraževal razvitejši človek iz Kranjske o kat. duhovniku ob priliki izdavanja škofovega pisma županu ljubljanskemu.

Tu se je opazalo, da naš človek vendar hvala bogu ni več srednjeveški zateleban katolik; prav prostodušno je prišlo marsikateremu iz duše: "prokleti farji". — In celo, ko se je čitalo, kako grdilno je pisal glavni farški list "Slovenec" o Prešernu, zastudilo se je marsikomu še bolj kat. duhovnik, ta se zričnik vsake duhovitejšje prikazni, ki ne stoji v njegovi službi. In k sreči je vse drugo Slovanstvo simpatizovalo z domačimi čestilec pesnikovimi. Osameli so stali grdilci njegovi. In na to še stopi v javnost naš ljubeznjivi kranjski škof Anton Bonaventura (Na umu bolna creatura. Opom. stav.), ta, po izjavi Šukljeta v državnem zboru, — najvišja avtoriteta v deželi. — Ta izda neumno pismo glede Prešernovega spominka in krolot mu odgovarja v domovini in iz tujin in sama se je osmešila ta najvišja avtoriteta v deželi, velik škof respekta je šel k zdru, ki je obdajal slov. škofo. Videli smo, ko so se malo šolani ljudje najsrečnejše smijali, bravši Jegličovo res humoristično jeremiado. In to po mestih in po deželi.

Žalitev Prešernovega spomina je razkačila akademično šolane ljudi. Ako bi bila kako razpoložje v starejših akademikih, da se udajo nasilstvu klerikalizma, katerega podpirajo vse avst. vlade in kateremu šele začne pšenica evesti, ko zatise naš zlatjšanji cesar oči, je ta žalitev povedala tudi tem možem, da kat. duhovnik ne more drugače, kakor blatiti, kar je človeško lepo, da je zaklet sovražnik vsega napredovanja.

Naš narod ima malo razkaževati v svetovni kulturni razstavi: to malo knjižico: Prešernove poezije pokaže va ponosno svetu. Tudi ta mali večji bisler slov. duševnosti hoče ogrditi kat. duhovnik. Zdaj, če nikoli v največjem času zasluži le-ta, da se mu reče: "far", zdaj so tudi mirnejše narave to besedo rabile.

Mali Sloven ima v novejšem času dosti sreče. Proti mogočnemu, z avst. vladami najtesneje zvezanemu stanu kat. duhovenstva se je vzdignilo neko malo število Slovencev pred 30 leti. Le bojzljivo so se upali stopiti na dan ti prvi pionirji utiranja svobodne misli. Slišali so le-ti, da ne smejo sloge razdirati zaradi Nemcev in narodnostni princip se jim je zdel visok; odjenjavali so včasih. Danes lahko vidimo, da ima kat. duhovnik že od nekdanje svoje trdne pozicije v naših višjih vladnih krogih, da že desetletja daje direktivo vladam on, in da dopušča zdaj kat. duhovnik ravno tako, kakor prej, da Nemece Slovencev tudi v lastni deželi nazaj postavlja. Danes nas ne motijo več oziri na slogo z našimi duhovniki. Ti kat. duhovniki so sužnji svojega zistema in se morajo podvreči direktivam, ki jih daje vrhovno vodstvo klerikalizma v Avstriji, Nemčiji, na Italijanskem in drugem svetu. Naša slov. narodnost tem ljudem ne sme šteti drugače, kakor za izrabo v politične namene, in zaradi velikega Nemstva in Italijanstva ne bodo ti ljudje posebno lepo s slov. narodnostjo ravnali. Kaj nam je župnik, kapelan naroden, škofi, prelati pa z vsako vlado v Avstriji! — In vse te vlade nas ne vpoštevajo, nas zaradi Nemcev, tadi vpoštevati ne smejo. To je danes jasno vsem kolikaj izobraženim Slovincem. In zaradi tega svobodnomiselnost še lepše napreduje mej našim ljudstvom; kat. duhovnik ni nič vreden v bojih proti vladam za rešitev slov. narodnosti. (Konec prihodnjic.)

Badaya dobite!

Veliko podobo z dvanajsterico kabinetnih slik, pri fotografu

J. F. Malý,

570 W. 18. St. blizu Blue Island

Dobro delo, zmerne cene.

POSEBNI OGLAS.

Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijansko morje. —

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.

Velikanski novi brzoparnik

"CARONIA"

676 čevljev dolg, nosi 21,000 ton in ima 21,000 konjskih moči, ter je edini največji parnik na svetu. Pluje iz New Yorka dne 9. jan. in 27. feb. 1906.

S 26. aprilom 1904 so pričeli pluti parniki Cunard Line iz New Yorka preko Neapolja v Trst in Reko.

Parniki plujejo iz New Yorka: Pannonia (nov parnik z dvojnimi vijakom, 9,851 ton), dne 1. nov. t. l. Carpathia (nov parnik, z dvojnimi vijakom), dne 21. nov. t. l. Slavonia, (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10,605 ton) dne 5. dec. t. l. Se lažejo agentje!

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel! C. HOFBAUER.

Yondorf Bros

365-367

Blue Island Avenue in vogal 14. ulice.

Solidna trgovina oblek.

Možke obleke in suknje \$ 7.50

najnovejše mode po... \$ 25.00

Obleke za dečke in suknje \$ 3.50

najnovejše mode po... \$ 10.00

Naši po \$ 1.50 in \$ 2. klobuki so najboljši v mestu.

Spodnje možke obleke vsake vrste, srajce in druge potrebščine po 50c. 75c. in \$ 1.

Obličite nas in prepričajte se Na vogalu 14 ulice in Blue Island Ave.

Frank Stonich, prodajalec.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN, 459 W. 18. St. Chicago, se priporoča za popraviljenje god. instrumentov

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

ZAUPANJE

se prav lahko stavi v oni lek, ki je že več ko četrt stoletja pomagal zdraviti bolnike. Severov Balsam za pljuča si je v tem času stekel brezštevilnih zahval, ter je danes najuspešnejše zdravilo v lečenju kašlja, prehlada, vnetja dušnika, oslovskega kašlja, hrupe in vseh prizadetij na pljučih. Pridružite se onemu zboru, ki pohvalno opeva

Severov Balsam za Pljuča.

Cena 25 in 50 centov.

Tu sledi jedno izmed tisočerihih priznanih pisem, ki jih imamo na razpolago

"Našli smo, da je Vaš balsam za pljuča ozdravil člane naše družine ne same v slučajih hudega prehlada, kašlja in prizadetij na pljučih, ampak tudi, da je isti najfineši lek zoper katar. Louis Suldozsky, Chippeva Falls. Wis."

Dobro za žene.

Sredstvo, ki pomaga ženskam pri boleznih njim lastnim, mora biti čislano.

Severov ženski regulator

je že na stoletje žensk rešil hudega trpljenja. Koristi namreč materam, ženam in hčeram. Pišite po knjižico "Ženske bolezni", ki jo brezplačno razpošiljamo. Cena \$1.00.

Suhotni ljudje

potrebujejo nekaj več kot hrano, da postanejo jačji.

Severov balsam življenja

ozdravi nezavžitost in podeli zdrav apetit. Vsakemu organu povrne zdravje in čilost, ter napravi telo debelejšje. Koristi možkim, ženam in otrokom. Cena 75c.

Nepokojno srce

ima oni, ki trpi vsled srčne hibe. Strah pred zgodnjo smrtjo ga vznemirja.

Severov srčni krepčilec

ojači slabotne srčne stranice, odvajanel in uripalne žile ter pospešuje delovanje srca in pretakanje krvi. Najbolši lek zoper vse srčne bolezni. Cena \$1.00.

Miren spanec

bodete imeli, če uživate

Severov laksoton.

Ozdravi opešanost vsled nervoznosti možganov in podeli moč celemu sistemu, ki je opešalo vsled pogostega pijančevanja in druge zlorabe. Prepriči celotno opešanost živcev. Cena \$1.00.

V vseh lekarnah. Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljave je
slednji:**"Glas Svobode"**
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.**Dopisi.****Rock Springs, Wyo.**

Dne 8. okt. 1905.

Cenjeni sodrug urednik, prosim
Vas, sprejmite te vrstice v predale
našega delavskega lista.Glavna stvar mojega pisanja je, da
nekoliko natančneje seznanim rojake
po Ameriki z našo naselbino Rock
Springs, kjer se sedaj nahaja nad
400 Slovencev. Imamo tudi lepo slo-
vensko prodajalno z mešanim blagom,
nadalje gostilne, v kojih se nahajajo
izvrstne natakariče. To Vam je bilo
veselje, kadar smo vstopili v gostil-
ne, kjer so po nas obračale svoja bis-
tra očesa slovenska dekleta, ali ne-
vošljivost koja nam je preprečila ve-
sele uree je namreč, da je mestni od-
bor sklenil odpraviti vse igralne hiše,
in odstraniti vse igralne mize in stro-
je iz gostiln. To pa je razkačilo an-
gleške dame, ter sklicale so posebno
sejo, na koji je bila resolucija eno-
glasno sprejeta, da ako se to stori,
odstraniti mora mestni odbor ženske
tudi iz drugih gostiln.Upitje je veliko, a ostalo bode naj
brže pri starem. Kam pa naj se po
tem takim obrnejo naša dekleta, ako
nesmejo biti tam kjer teče Sehlitz-ovo
pivo?Ako bi imel jaz kaj zagovoriti pri
mestnem odboru stavljal bi predlog za
odstranitev tovarne za smodke, s čim-
ur bi bilo tudi našim dekletom vstre-
ženo, ob enim pa svetujem onim roja-
kom po Ameriki ki imajo veselje do
ženitve naj se obrnejo do naših de-
klet v Rock Springs ker tukaj se se-
daj nudi lepa prilika.Dela se bolj slabo, zaslužek pa je
komaj polovični proti poletnemu, u-
pamo pa, da bode bolje.Končno naj še omenim, da se je zad-
ne čase pri nas mudil Jaka Stonič,
prodajalec zlatnine. V naši naselbini
je mnogo tržil; poznat, pošten, znača-
jen in pa dobro blago se samo prodaja,
pravi Shakespeare.Tudi drugim rojakom po Ameriki
ga toplo priporočamo.Z pozdravom, Frank Zajec,
San Francisco, Cal.

Dne 24. okt. 1905.

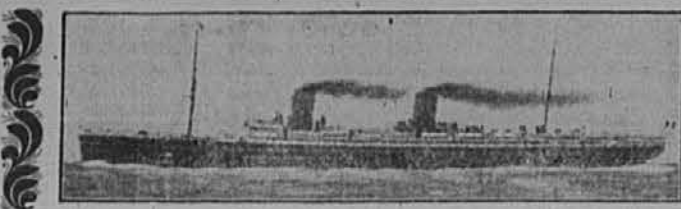
Dragi sotrudnik urednik!

Uverjen sem, da dobe naslednje vr-
stice nekoliko prostora v nam cenje-
nim listu "Glas Svobode", ktere naj
služijo v zgled in svarilo rojakom.
Novica ne prinaša nič veselega, pač
pa žalosten in resničen prigodek.Pred kakimi 10 dnevi sta došla ro-
jaka A. Perusich in g. Slantz iz Chis-
holm, Minn., v San Francisco. Prvi
je bival 5 let v Calumetu, Mich., in 3
leta v Minnesoti. O drugem rojaku mi
ni znano kje in koliko časa je živel
v Ameriki. Doma sta oba iz Belo-
kranjske. Stanovala sta začasno št.
310 tretja cesta.Ko sta se omenjena rojaka 17. t. m.
vlegla k počitku, je nesreča hotela, da
sta se vsled izpuhtega plina zadu-
šila. A. Perusich je bil mrtev, ko je
hišni gospodar vstopil v njiju sobo.
J. Slantz je še živel, ali čez dva dni
tudi on izdihnil v mestni bolnišnici.
Gospodar je takoj obvestil policijo o
nesrečnem slučaju, a pomoči se nesreč-
nima več nimoglo. Ob enem je tudi
neki rojak brzojavil bratranec A. Pe-
rusicha, ki biva kakih 35 milj od tu-
kajšnega mesta v San Helena; ali do-
bil ni nikakega odgovora.Brzojavil mu je še dvakrat; še le na
tretji brzojav je odgovoril, da naj se
mu brzojavi v angleškem jeziku. Res
žalostno, kaj ne dragi čitalci, ako šlo-
vek pozabi svoj materni jezik ozir. ga
zavrže. Na četrti brzojav je nevednirojak sam prišel. Njegova prva pot
je bila na policijo, kjer je popraševal
koliko denarja so dobili pri umrlemu
in o hranilni knjižici.Na odgovor, da so dobili \$35 pri
A. Perusichu se je obrnil in odšel na
svoje bogato posestvo, da se mu obisk
mrtevega bratranca ni izplačal.Ponesrečena je mestno oblastvo
pokopalo.Omenjeni bratranec A. Perusicha je
imel pred leti tu v San Francisco go-
stilno, kjer so ga Slovani dobro pod-
pirali in mu pripomogli do imetja;
obratno pa on ni bil nikdar naklonjen
Slovanom. To je pokazal o zadnji
priliki, kakor tudi brezmerno lakom-
nost po denarji.20. t. m. je ponesrečil rojak John
Orbin. Vposlen je bil pri "Southern
Pacific R. R. Co." John Orbin se je
vozil 20. t. m. na lokomotivi ter sko-
čil na železnični tir tako nesrečno, da
je na mestu obležal mrtev.Končno še opozarjam drage rojake,
da naj mislijo na prihodnost in na
morebitne nesreče, ktere se pogosto
in nenadoma pripetijo, da nas nepri-
pravljene ne dohitijo.Pristopite k podpornim društvam,
da ne bode v slučaju nesreče dru-
gim v nadlego.Sta li bila omenjena rojaka člana
kakega društva mi ni znano; ako je
komu znano, da sta bila, naj blago-
volji naznani.Pozdrav vsem somišljenikom in
braleem "Glas Svobode". J. D.**Hrvatje in Madjari.**Pred kratkim so se posvetovali v
Reki hrvatski poslanci iz Hrvatske,
Dalmacije in Istri. Na tem zborova-
nju so skoraj soglasno sprejeli reso-
lucijo, v kateri odobravajo postopa-
nje ogrske opozicijske stranke.
Zahtevo po popolni narodni samostoj-
nosti smatrajo za opravičeno, kajti
vsak narod ima pravico, da sam odlo-
čuje o svojem življenju in o svoji u-
sodi. Prvo stremljenje Hrvatov je Ve-
lika Hrvatska, ki združuje tudi Dal-
macijo s Hrvatsko. Zahtevajo večjo
svobodo glede volilnega reda, svobo-
do tiska, shodov itd. Na podlagi jed-
nakopravnosti hočejo doseči sporazu-
mljenje z Ogrji. Izvolil se je odsek
petih članov, ki se ima v tem smislu
pogajati z Madjari. S tem so se torej
Hrvatje izrekli za Budimpešto in pro-
ti Dunaju. Zdi se nam v tem važnem
trenotku postopanje hrvatskih poslan-
cev vrlo dobro. Dunajska vlada, ki
pozna Jugoslovane le tedaj, kadar gre
za njeno kožo, je že skušala pridobi-
ti Hrvate zoper Madjare. V hrvatskih
polkih so se že brusili meči proti njim.
Vojaške godbe so vlivale med Hrvate
narodno navdušenje, ki naj bi se iz-
rabilo proti Madjarom. A Hrvatje so
se spomnili na zgodovino, spomnili so
se na Kuena, ko dunajska vlada za-
stopnikov hrvatskega naroda niti k
cesarju ni pustila in dali so Dunaju
— zasluženo klopoto.**Narodno srečkalno društvo
"Nada."**Najvišji ideal, ki plava sedaj pred
dušo slovenskega naroda, je ustano-
vitev slovenskega vseučilišča v Ljub-
ljani. Res je, da je ta ideal še daleč
in visoko nad nami, a gotovo je tudi,
da se vendar končno izpolni naša že-
lja ter se naš ideal uresniči, ker se mo-
ra uresničiti. Temeljni fond za vse-
učilišče je položen, in ko pride do u-
resničenja, tudi državna podpora ne
bo mogla izostati. Župan Ivan Hri-
bar je ustanovil sedaj novo podjetje
eminentno narodne važnosti, društvo
"Nada", ki mu postanejo člani Slo-
vencei in Slovenke celokupne Sloveni-
je na korist slovenskega vseučilišča v
Ljubljani. Iz njega se sme dovoliti
vladi enkratni prispevek za ustano-
vitev vseučilišča. Vsa ostala svota pa
se ima porabiti za ustanove dijakom
slovenske in hrvatske narodnosti na
vseučilišču v Ljubljani. Namen dru-
štva je kupovati za doneske društveni-
kov take v Avstro-Ogrski dopuščene
zadolžnice, ki se izžrebajo s premija-
mi ter razdeljevati morebitne dobit-
ke. Društvo je osnovano, ko se vpiše
vsaj 1.000 deležev po 1 K na mesec.
Društvenik je vsakdo, kdor vpiše vsaj
jeden delež po 1 K na mesec ter se za-
veže plačevati ta znesek šestdeset za-
porednih mesecev. Mesečni doneski
pa se smejo plačati tudi za več mese-
cev ali za vso dobo skupaj. Odbor
društva izda v kratkem poziv k pristopu
članov. Slovenci in Slovenke, ki
Vam je na srečo kulturni in narodni
prospek našo domovino, pristopite v
najizdatnejšem številu! "Notranjec."**NAJEMNIK & VANA,**
IZDELOVALCAsodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal-1405Importiran tobak iz stare domo-
vine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in
17 kr., kakor sport, sultan in dam-
ske cigarete. **J. VOKOUN,**
544 Blue Island Ave.**John. J. Dwyer**

679 Blue Island Avenue.

Gostilničarse priporoča Slovincem in dru-
gim Slovanom v obilna obisk
Postrežba točna in solidna
J. J. Dwyer, 679 Blue Island Ave.Priporočam vsem rojakom
svojo moderno gostilno, kjer
točim vcdno sveže pivo, naj-
finejše žganje in likerje in pris-
tna, naravna vina
Sprejemam rojake tudi na
stanovanje in hrano.**John Mlakar,**60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.**Na prodaj**posestva proti takojšnje-
mu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,Odvetnik, notar in zastopnik za
prodajo posestev.
352 W. 18th St. Chicago, Ill.PRIJTE
in
GRADKO VINO TRIGLAV
želodeno granice Ban Jelčić ki
se izdeluje 508 W. 18 St. Chicago.
Triglav Chemical Works.
Iže se poštno agente
po vseh mestih. **Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Šta-
jersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe**Compagnie Generale Transatlantique.****LE 6. DNI NA MORJU.****Parniki plujejo iz New Yorka vsak četr-
tek ob 10. uri dopoldan.**Glavni agent za Ameriko in Canada
na 32 Broadway St. New York.**MAURICE W. KOZMINSKI,** glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.**Frank Medosh,** agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.Slika predčuje zlato damsko uro (Gold
filled.) **JAMČI SE ZA 20 LET.**

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
—Elgin ali Waltham. **\$14.00**
Te vrste ura stank leV obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vincem in Hrvatom dobro znani**Jacob Stonich,**72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS**Jas. Vasumpaur,**

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!**Prvi parnik je kupljen; cena delnic gre kviško!**Naše novo parobrodno društvo je kupilo veliki Ameriški parnik "Brooklyn", ki lahko prevaža do 14 000
potnikov III. razreda. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra t. l. Radi tega so
tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko prihrani delnice in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00**FRANK ZOTTI & CO.**

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše,
izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)**Frank Zotti Steamship Company.****FRANK ZOTTI, PRESIDENT.**[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti—jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj
povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče doposljite.S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
 Nadzor-
 niži: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni
 odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pullman, Ill.
 Bolniški
 odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave. John Duller, tajnik, 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J." v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K. mnogoštevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi Odbor.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklačića na Sygen. Odbor.

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Ignac Pečnik, tajnik.

Društvo "Zora" št. 25 S. N. P. J. v Tercio, Colo., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Odbor.

Društvo "Bratje Svobode" št. 26 S. N. P. J. v Cumberland, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, in sicer ob 2. uri popoldan v mestni dvorani.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Loraia, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanke. Alexander Sechnitzer, tajnik, 578—10th Ave., Loraia, O.

Zavidanja vredni uredniki.

Biti urednik časopisa, to je kajpak izreden užitek. Ako ima list mnogo inseratov, pravijo naročniki, da je malo čitan, ako pa ima malo inseratov, pa zopet govore, da list ni priljubljen, da torej ni nič vreden. Ako je urednika čisto videti na ulici, pravijo, da je postopač, ako pa ni neprestano vsemu svetu pred očmi, marveč dela pridno doma v svoji sobi, govore ljudje, da ni za nobeno rabo, ker bi sicer hodil med ljudi, da bi izvedel kake novice. Ako zamolči kak mučni dogodek, se govori o njem, da je bojazljivec, ako pa spregovori o dogodku, pa pravijo, to je urednik, ki ima največje veselje s škandali. Ako zamolči urednik iz sočutja ali vsled prošnje ime kakega grešnika, kriči vsa ulica: aha, podkupili so ga; ako pa priobči celo krivcevo ime pravijo, da je surovež. Ako priobči ve sti in poročila o ljudeh, s katerimi se srečava, dnevne dogodke in vesti izpred sodišča, potem urednika takoj obsodijo, da je podla klepetulja, ki brodi v blatu človeške družbe; ako pa piše bolj za širše občinstvo, pa to čitateljev ne zanima. Ako smelo odkriva in biča propalost, nepravilnost in nasilstvo, je revolver-journalist in če pride radi te borbe za

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Upper House. M. Zugel, tajnik, P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J." v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani g. F. Ludovika v Ravensdale, Wash. Odbor.

Slovensko narodno bratsko podpor no društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J." v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. Frank Levec, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Seliškarja. J. Somrak, tajnik, Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsacega meseca v dvorani M. Kochevarja 1217 Eiler Ave. Odbor.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J. v Darragh, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v dvorani Wm. Singerja v E-veningtown, Pa. Odbor.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spada joče v "S. N. P. J." v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Odbor.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J." v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan. Ivan Lebor, tajnik.

Društvo "Danica" št. 22 S. N. P. J. v Trimmontain, Mich., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Matija Likovič, tajnik.

dobro in pravično stvar pred sodišče, se mu krotajo ljudje in kriče: prav se mu godi, zakaj pa je tako pisal! Ako se pa po bridkih izkušnjah premisli in neče več jemati kovanja iz žrjavice za druge, je navaden pisar, ki nima zmisla za kaj višjega, za ideale. Ako pa črta v rokopisu, ne razume ničesar in si nakopava sovraštvo, če pa ničesar ne črta, takisto ne razume ničesar, sicer bi ne dovolil pisati vsega, karkoli kdo hoče. Ako posnema kaj po drugih listih, pravijo: s škandali si pomaga, najraje bi ničesar ne delal. Ako citira svoj vir, govore: aha, zavarovati se hoče, ako ga pa ne navaja, kriče: To je ukradel pri drugih! — In vzpiče tega naj še kdo dvomi, da nima urednik naj-krasnejšega življenja pod božjim soln-
cem!

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob." Knjiga obsega 211 strani in stane 50c. poštnine prosta.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zgleda za pojasnila pri upravn-
ništvu "GLAS SVOBODE".

683 Loomis St. Chicago, Ill.

Kdor želi postati forman

mu priporočam najnovejši SLOVENSKO-ANGLEŠKI REČNIK, kateri je jako razumljivo sestavljen, in se v najkrajšem času angleščine brez učitelja nauči.

Velikost žepne knjižice, cena ji je samo 60centov katere se la-
hko v poštini znamkah naročilu pridene.

V. J. Kubelka,
99 Dearborn St. Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Hermanekov Angelika balzam
je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje te-
daj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.
Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in
izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. A-
ko postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, te-
lo ne dobi dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je bolezn-
nim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespeč-
nosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v sla-
bi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je naj-
boljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Navedne cene

vam kažejo prospeh ako kupujete pri "Kolačku",
z prihranilom v vsakem oziru ne v nezaželenim
blagu, temveč v čisti in sezonski prodaji. Ta cene za

TA TEDEN!

PRODAJALCI

John Kremesec in Frank W. Zathurecky. Vprašajte po šte. 12 ali po šte. 3.

Dvojno nagubano blago za obleke in
priprosto novo barvane tkanine —
v najlepših barvah na izbiro, samo
za časa te razprodaje, — jard
le..... 23c

Čisto volneni Venetian, priprosto in
krasno barvano blago za obleke in
Mohair Panama platno, v ve-
liki zalogi raznih barv jd. le. 59c

56 palcev čisto volneno blago ali 38
palcev svilnato izdelana Prunela —
v veliki zalogi v novih nuancah, za
časa te razprodaje tvoja izbira
le..... 79c

Možke srajce—plava flanela, z dvojn-
im oprsjem, z velikimi gumbi, mera
od 15 do 17, navadna cena
\$1.50, sedaj le..... \$1.00

Spodnje obleke — iz mešane volne,
srajce z dvojnim oprsjem, velikost
34 do 50, — navadna cena
\$1.50, sedaj le..... \$1.00

Tople rokavice — za možke in dečke,
vsake velikosti, navadna cena
39c, sedaj le..... 23c

Teške volnene srajce in gače za mož-
ke — v različnih barvah, velikost 30
do 46, navadna cena 75c, sedaj
le..... 59c

Topli čevlji za ženske — z svitlo
usnatimi kapcami, vsake velikosti,
navadna cena \$1.50, — par
sedaj le..... \$1.25

Fini čevlji iz teletovine za deklice —
z trakovi ali gumbami, z svitlo usnja-
timi kapcami, z navadnimi ali dvojn-
imi podplati, velikost 11 1/2 do
2, navadna cena \$1.25, sedaj.. 95c

Veliki žametasti klobuki za ženske
— z velikim črnim peresom podlo-
žen z črno svilo, posebna
cena..... \$3.98

Možke obleke, izdelane iz fin ga črne-
ga worsted ali thibeta, čedne in trpe-
žne, z navadnim ali dvojnim oprsjem,
velikost 36 do 42, poseb-
na razprodaja, obleka..... \$10.00

Možke zimske suknje — iz črnega
Meltona Angleškiga kroja ali z pa-
som od zadej, v popularni modi, —
navadna cena \$15.00, sedaj le..... \$10.00

Zimske suknje za dekleta — delane
zibelne kožuhovine ali kersey, z ali
brez kapuce, z velikim žametastim
ovratnikom, v velikosti 6
do 14 let, samo po..... \$4.98

Zaloga finih elektro kožu-
hastih ovratnic..... \$1.19

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Odpri svo moderno urejeno gos-
tilno na 156 Desplaines ulici in
voglu Austin Ave—

kjer bodeva točila pivo prve
vrste, pristna naravna vina
in izborna žganje.

Unijeke smodke na razpolago.

V obilni poset se priporo-
čava vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Kasparjeva držav-
na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačnje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3
odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
sveta in prodaja se tudi vozne
listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva
in zavarovalne police.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin

— Potres. Dne 6. okt. dopoldne okoli 10 ure so čutili potres v občini Gradac pri Črnomlju. Potres je trajal 5 do 6 sekund. njegova smer je bila od juga proti vzhodu. Škode ni napravil nobene.

— Požrtvovalen srbski rodoljub. Trgovec v Belgradu g. Luka Gjelelovič je sponzoriral akademiku senatu srbskega vseučilišča, da bo vsako leto daroval vseučilišču 2000 dinarov, katere vsota se naj porabi za tehniško fakulteto.

— Že v predzadnji številki smo poročali, da je cela vas zgorela, v noči od 29. do 30. sep. vas Rateče, ležala na progi Ljubljana-Trebiž. Požar je upepelil 51 hiš in skoraj ravno toliko drugih poslopij s vsemi pridelkami vred. Škodajznaša nad 400 tisoč kron. Pomoč je silno potrebna, ker so pogoreli že bili pred požarom veliki siromaki.

Darila sprejema "odbor za pogorele v Ratečah na Gorenjskem".

— Hrvatska koalicija? Stranke, ki so sprejele reške sklepe, so se dogovorile za vzajemno postopanje pri bodočih volitvah v hrvatski sabor. Po zgledu ogrske koalicije se združijo tudi hrvatske opozicijske stranke a pri tem obdrže posamezne stranke svoje programe. Namen koalicije je, vreči vlada dajočo narodno stranko.

— Zaradi razžaljenja veličanstva so v Plznu zaprli urednika češkega narodno-socialističnega lista "Nášesnahy", Frank Kaila. Razžaljenje veličanstva je bilo v podlistku.

— Grof Lev Tolstoj se preseli za nekaj časa v Petrograd, da prouči svobodno gibanje za večje literarno delo.

— Vojak pobegnil. — V Gradišču ob Soči je pobegnil lovec Ivan Jaworski; pridelen je bi vojaški pisarni, pobral je 6000 K, ter pobegnil. Bajne ni bežal čez mejo.

— V deželno bolnišnico so prepeljali z južnega kolodvora z rešilnim vozom delavca G. Jambroviča, ki je padel pri zgradbi radoljske hranilnice 13 m globoko in se na glavi tako močno poškodoval da je malo upanja, da bi okrevail. Do Ljubljane je bil nezavesten.

— 50.000 kron za hrvatsko gimnazijo v Pazinu. Na shodu narodnih voditeljev na Reki se je sklenilo, da se izroči 50.000 K kot prebitek, nabran povodom velikega gibanja proti banu Khuen-Hedervaryu, konvikt hrvatske gimnazije v Pazinu. Denar je bil svoječasno nabran samo v Dalmaciji za žrtve na Hrvatskem, a se ni porabil, temuž ga je vestno upravljal dr. Trumbić.

— Za razmerje med Bolgarijo in Srbijo ne govori posebno ugodno dejstvo, da se je pretečeni petek vozil knez Ferdinand skozi Belgrad, a ga ni pričakoval na kolodvoru ne kraljne sploh kdo z dvora.

— Izvirek petroleja je našlo v Poganiči pri Lepavini "I hrvatsko rudarsko društvo iz Zagreba". Dosedaj so izvrtali 32 m globoko luknjo, ki je do 20 m napolnjena s čistim petrolejem.

— Že zopet ponarejeni bankovci Dne 18. in 25. okt. se je oddalo v Novem mestu in Kandiji več ponarejenih dvajsetkronskih bankovcev. Nekoga, ki je oddal tak bankovec, so vjeli. Vsi bankovci so iz "tovarne" znanega ponarejalca Krkovića v Ameriki in so jih vsekakor prinesli "Amerikanci", ki so se vrnili v domovino.

— Ljubljanska nemškutarija bo šla kmalu rakom žvižgat in ribam pet. Do najnovejšega časa so se ljubljanski nemškutarčki, največ vladni uradniki in vojaški dostojanstveniki, šopirili okoli ka-

zinskega vogala. Kamor se je komu zljubilo pa je postavil svoj stolček in nadlegoval ljudi, ki so pohajali skozi "Zvezdo". Ljubljanski magistrat je uvidel to nadlego in zahteval, da se odpravijo pred kazino vse mize in stoli, in ker Nemci tega niso hoteli storiti, tudi še veranda. Tako je prišlo do tožbe. Sedaj se je razsodba proglasila in rojakom javljamo veselo vest, da je nemškutarija slovesno pogorela in da bo mestna občina ljubljanska lahko podrla tičnik pred kazino, v katerega so se vsedali nemškutarski kalini.

— Strah pred krsto. V Ujvaru je bil pogreb nekega trgovca. Pogrebci pa so pomotoma prišli v sednjo hišo, kjer je ležal bolan stari posestnik, ki se je krste tako prestrašil, da ga je zadela kap, njegova žena je pa vsled strahu smrtno nevarno zbolela.

— Oderuštvo. Skrajno klerikalni Dobropolci so prišli s "sveto materjo katoliško cerkvijo" v navzkrižje. Od nekdanj so redno dajali "cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega". Kristus pa gotovo ni slutil, da bodo prišli njegovi "nasledniki" z zahtevo: Kar pa ti od cesarskega in božjega davka preostane, to pa daj v mojo malho! Dobropolčani kot "dobro katoliško ljudstvo" so tudi ta neprostovoljni davek odrajovali, a zameril se jim je sedanji kaplan, ki zahteva vso bera za dva kaplana čes, da opravlja posel dveh kaplanov. Pobožni kmetije rentajo. Potemtakem bo lahko tudi moj hlapec zahteval plačo za dva hlapca!

— Gibanje "Proč od Rima" na Štajerskem. V mesecih juli, avgust in september je prestopilo k protestantizmu okoli 300 oseb. Od teh jih odpade na Maribor 163, Gradec 56, na Ljubno 20, tudi v Murzuschlagu in Celju jih je več prestopilo. Od novega leta 1905 ima Štajerska skupno 650 prestopov.

— Samomor. Usmitil se je na bojni ladji "Panther" 18letni počastnik Henrik Gerič, ker ga je njegov predstojnik tako šikaniral, da mu ni bilo mogoče več obstati.

Ozdravljenje tvorja.

Veliko tvorov tako dolgo časa brani ozdravljenju da se dobijo prava zdravila za to, za očiščenje in ojačenje krvi, in ozdravljenje tvorov naravnim potom. Gpa. Hromas iz Weston, Neb. pravi: Moj mož je imel jako nevaren, neozdravljiv tvor na nogi, ko je niso mogli ne zdravniki in nedomaća zdravila ozdraviti. Tvor je rasel čim delj večji in nevarnejši tako, da moj mož ni bil vstanu več opraljati svoje trgovine. Na prijateljevo priporočilo pa je pričel rabiti in piti Trinerjevo zdravilno grenko vino in iznenadeno hitro se je spremenilo. Slast do jedi bilo je prvo znamenje vračajočega se zdravlja, in v kratkem času potem zginil je tvor popolnoma. "Jaz rabim to preperacijo za oslabelost in sem tudi popolnoma zadovoljen z njo." Trinerjevo zdravilno grenko vino je najboljši kričistilec, zato ker zdravi iz korenine želodca vsako bolezen. Prebavni organi koji so središče pretakanje krvi — delajo zopet pravilno, in vse telo zadobi zopet potrežbo ter postane zdravo in močno.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudi na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročnino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase.

Upravišтво "GLAS SVOBODE".

NI ČLOVEKA,

KATERI NE BI BIL ŠE ČITAL V ČASNIKIH, ALI SLIŠAL PRIPOVEDOVATI OD LJUDI O VELIKEM ZNANJU IN SILNI ZDRAVNIŠKI SPRETNOSTI, S KATERO VSAKO BOLEZEN IN VSAKEGA BOLNIKA OZDRAVI SLAVNI

Dr. E. C. Collins M. I.,

ker je ta slavni professor edini zdravnik, kateri je napisal to prekoristno knjigo „Zdravje“, s katero

Knjiga: ZDRAVJE.

je dokazal, da ni človeške bede, trpljenja ali bolezni, katere bi on popolnoma in temeljito ne poznal.

Zatoraj! Rojaki Slovenci, mi Vam priporočamo, da se, ako ste ne- močni, slabi ali bolni, obrnete edino le na Dr. E. C. Collins M. I., ker Vam on edini garantira, da Vas v najkrajšem času popolnoma ozdravi, bodi si katere koli notranje ali zunanje telesne bolezni, kakor tudi vsake:

Tajne spolne bolezni moške in ženske.

Ozdravljen. Reumatizma in kronične bolezni želodca.

Ozdravljena glavobola, belega toka in bolezni notranjih ženskih organov.

Ozdravljen: kašlja, slabine in jetike.

Ozdravljen: živčne bolezni, pokvarjene krvi in izpadanja las.

Mark Lepetich, Olga, La.

Alojzia Slama, Clarkson, Nebr.

Janez Zabukovec, Box 86 Butte, Mont.

John Krnac, Box 14 Connorville, O.

Poleg teh imamo na razpolago še na stotine pisanih zahval, katerih pa radi pomanjkanja prostora, ne moramo tu priobčiti.

Rojaki! Predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, pišite po knjigo **zdravje** ter pismu priložite nekoliko znamk za poštino, nakar Vam takoj dopošljemo to knjigo zastonj. V knjigi najdete natanko opisano Vašo bolezen in nje uzroke in kadar Vam je vse natanko znano, boste lažje natanko opisali svojo bolezen in čim gotoveje ozdravili.

V VSAKEM SLUČAJU toraj natanko opišite svojo bolezen, koliko časa traja, koliko ste stari in vse glavne znake in to v svojem materinem jeziku, ter pisma naslavljajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS

MEDICAL INSTITUTE,

140 West 34th Street,

NEW YORK, N. Y.

Potem smete biti z mirno dušo prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja. Zavod Dr. E. C. Collins-a je odprt od 10 ure dopoldne do 5. popoldne.

NAZNANILO.

Slovenem in bratom Hrvatom najtopleje priporočava, po starokranjskem okusu delane

SMODKE.

Fino izdelane viržinke po najnižjih cenah. Zunanja naročila sprejemljeva z posebno točnostjo poštne prosto. Vsa naročila naj se noslovijo na BAHOVEC BROS.

567 So. Centre Ave Chicago, Ill.

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80-86 Euclid Ave. CLEVELAND, O.

Niže podpisani priporočam Slovenem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

—SALOON—

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Telefon urada Main 39.

Telefon stanovanja 228-Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovanom. Urad ima nad Straussovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

—Silver Saloon—

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinejše unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH, San Francisco, Cal.

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

—Saloon—

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Willie

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🍀 🍀 🍀 🍀

Družbinske in društvene skupine. Zenitovanske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391-393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

NOVA MODA JESENSKIH IN ZIMSKIH OBLEK!

Nikjer drugod ne dobite toliko zologo raznovrstnih

sukenj in površnikov

Pridite in oglejte si našo zalogo, isto vam razkažemo brezplačno ako kaj kupite ali ne.

Vse naše obleke so delane po najnovejši modi, okusno in trpežno.

Suknje z enim ali dvojnim oprsem po..... \$ 6.00

do..... \$ 25.00

Površniki najnovejše mode po..... \$ 7.50

do..... \$ 20.00

imamo posebne obleke v zalogi za majhne, velike kakor tudi za navadne ljudi.

ODEVNI
ATLAS
SPOLEČNOST

Na vogalu 18. ulice in Blue Island Ave.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge ptrebščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

RAZNO.

— 16.000 kazni v enem letu. O nemški armadi se čuje mnogokrat silno veliko laskavih in častnih priznanj, da bi človek mislil, da je ni armade na svetu tako popolne, kot je nemška. Kakšna korupcija pa v resnici vlada med nemškimi vojaki, se razvidi iz dejstva, da je bilo pred nemškim vojaškim sodiščem v enem letu obsojenih celih 16.000 vojakov. V zadnjih treh letih je uslo izpod zastave nič manj nego 7419 zapriseženih vojakov! So že imeli vzroka dovolj, da jim je prišlo kaj takega na misel!

— Zaradi hudodelstva ropa se nahajata v neapoljskih zaporih dva avstrijska podanika, od katerih slike je tamošnje sodišče poslalo potom tržaške ljubljanske policiji. Prvi je trdil, da je Martin Žnidaršič, 18letni pekovski pomočnik iz Tubingena. Dognalo se je pa, da je njegovo pravo ime Martin Polovič iz Sela pri Brezicah. Navedenec je lansko leto delal pri nekem pekovskem mojstru za pomočnika in ga tudi tukašnje deželno sodišče zasleduje zaradi hudodelstva ponareje javnih listin. Drugi trdi, da je star 27 let in da se piše Juri Zimmermann, drugih podatkov pa noče povedati, a bode moral sedeti toliko časa delj, dokler ne doženo njegove prave identitete.

— Roparska romantika na Ogrskem. V Tinkovaru pri Temešvaru so okrinkani roparji napadli ponoči hišo trgovca Kafke, ga umorili v postelji, izropali trgovino in blagajno, naložili rop na vozove ter v diru odpeljali. Stari sluga, ki je opazoval dogodek iz nekega skrivališča, je vsled strahu onemel.

— Policijsko ministrstvo se snuje v Rusiji. Za to mesto kandiduje general Trepov.

— Za italijansko prebivalstvo v Kalabriji, ki je bilo prizadeto vsled potresa, je daroval cesar Franc Jožef 10.000 K. Kaj pa za ratečane na gorenskem, za koje se pobirajo milodari?

— Grška ustaška četa je napadla bolgarski vasi Kurziova in Erničani v monastirskem vilajetu. Ustaši so zažgali okoli 30 hiš in pobili več ljudi. Dečke so pekli žive.

— Gnezdo iz šivank. V Aachenu si je napravil golobji par gnezdo iz samih šivank. Lastnik golobov jima je pripravil dovolj slame in sena, da si napravita gnezdo, toda goloba sta rajši letala h kupu odpadkov pri sosednji tovarni za igle izbrala najtanjšo in najdaljšo iglo ter jih nosila v golobjak, kjer sta iz njih spletla vprav umetniško gnezdo. Igle so bile v gnezdo tako čvrsto vpletene, da je pri odstranjevanju gnezda odpadlo le par igel. Obseg tega gnezda je meril 58 cm, višina 6 cm, tehtalo pa je gnezdo 150 gramov. Vpletenih je bilo kakih 1000 igel po 72 milimetrov dolgih. Preden so se mladiči izvalili, je lastnik na domestil to čudno gnezdo z mehkim, ker bi sicer bili mladiči poginili.

— Lovska statistika. Površina gozdov se je v Avstriji v zadnjem času nekoliko povečala. Da pa se v avstrijskih gozdih nahaja še vedno mnogo divjačine, je razvidno iz statistike ustreljenih divjih živali leta 1903. Ustreljenih je bilo 1.656.811 zajcev; 1.480.660 jerebic; 218.696 fazanov; 117.830 srn; 12.515 kljunačev; 60.248 divjih rac itd.; škodljivih živali je padlo: vran in srak 481.514; veveric 229.212; podlasic 64.225; lisic 40.125; medvedov 28; volkov 82; risov 36 itd.

— Na c. kr. akademiji vmetnosti na Dunaju je sprejetih izmed 26 aspirantov le 6 kiparjev. Veseliti nas mora, da je med sprejetimi tudi Slovenec mladi nadarjeni kipar

g. Ravnikar iz Radeč pri Zidanem mostu. Čestitamo!

— Leva ima za varuha. Chas. Wolfe, urednik v New Harmony, Ind. izhajajočega časopisa "Times" je postavil pred pisarno svojega lista leva za čuvaja. Lev ni ukročen in Mr. Wolfe se nadeja, da se bode z levovo pomočjo mogel ubraniti raznih zabavljčev in pesnikov. Kupil je žival od nekega cirkusa, ki se je mudil tam.

— Vožnja v zrakoplovu. — Pred kratkim sta se vozila z zrakoplovom na Dunaju dr. Drapčinski in nadporočnik Hofory. Zrakoplov se je dvigal severovostočno ter je dosegel višino 3300 m. Temperatura je znašala 74 stopinj pod ničlo. V požunski županiji se spustila na tla popolnoma srečno. Vožnja je bila ugodna in brez nevarnosti.

— Velika nesreča na Donavi. V Budapešti je zasebna prevozna ladja zadela ob ladjice, na kakršnih prevažajo sadjarji sadje. Sadjar-ska ladja, na kateri je bilo 20 oseb se je razbila. Dasi so mornarji takoj priskočili ponesrečenim na pomoč, so rešili le devet oseb, a še med temi so bile tri že mrtve

NAZNANILO.

V svarilo vsem onim rojakom, kateri imajo gostilne in prenočišča z hrano vred, da se čuvajo nepoštenjakov, kakor je Frank Rus, John Blatnik in John K šak. Vsi trije radi pijejo in dob jedo, plačajo pa nič.

Anton Krisha,

Oat Hill, Calif.

Slovensko Narodno podporno društvo "Sokol" št. 20 S. N. P. J. na Ely, Minn. naznanja, da so za sledeče leto izvoljeni naslednji odborniki: Josip Seliškar, predsednik; Frank Gimpel, podpredsednik; Martin Šlebir, tajnik; Martin Grahek, zapisnikar; Ivan Teran, blagajnik in zastopnik; Jakob Bula in Ivan Butala, bolniška odbornika; Frank Hribar, Martin Peteh, Alojz Furlan in Andrej Petrič, gospodarski odborniki.

Martin Šlebir, tajnik.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

NAZNANJE.

Na čedno stanovanje z hrano, se sprejmejo štiri slovenski ali hrvaški fantje. Več pove uredništvo "Glas Svobode" na 683 Loomis St. vogal 18. Pl. Chicago, Ill.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50
Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

ISČE SE Andrej Spolak, ud društva "Zarja" št. 15 S. N. P. J. v Ravensdale, Wash. Za njegov naslov bi rad zvedel zastopnik društva Anton Logar Box 28 Ravensdale, Wash.

ISČE SE John Stonič po domače Sapa, zadnje čase je bival nekje v Coloradi. Za njegov naslov bi rada zvedela njegova v Chicagi živeča žlahta. Njegov naslov naj se pošlje na upraništvo "Glas Svobode" 683 Loomis St. Chicago, Ill.

Podpisani priporočam vsem
bratom Slovanom mojo

Gostilno

dvorane za obdržavanje sej
in zabav.

JOSEPH POLAČEK,
683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago,
(Telefon Canal 7231)

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čimrne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki spospehuje slast do jedi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvezamete mnogo bol zni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznim.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

Konklave 1. 1903.

II.

Kdor hoče razumeti dogodke v zadnjem konklavu 1. 1903., mora vsaj površno poznati cerkveno zgodovino zadnjih 50 let.

Papež Pij VII. je umrl 30. novembra 1830, a šele 14. decembra tistega leta se je začel konklave, ki je trajal 64 dni. Volitev je bila viharna.

Mogočen grom je naznanjal, da se bliža revolucija. Kardinali so dobivali damadan grozilna pisma, zasmehljivi pesmi in vsakovrstnih paskvilov je kar deževalo in končno je pred okni konklava počila celo velikanska bomba. Kardinali so se bombe tako ustrašili, da jih je šest izmed njih začelo v trebuhu boleti in so takoj zapustili dvorano. Borba je bila med kardinaloma Pacea in Di Gregorio. Ker se ni moglo doseči edinstva, se je začela velika agitacija za kardinala Guistinianija, ali tudi ta kandidatura se je izjavila, ker je proti nji protestirala Španija, in zopet se je začelo iskati kompromisnega kandidata. Naпослед je Pacea umaknil svojo kandidaturu na korist kardinala Capellarija. Sporazumel se je bil skričaj s Capellarijem in ta mu je zagotovil najvišja mesta v cerkvi za slučaj, da bo izvoljen. Cesar avstrijski je želel, da naj postane Capellari papež, ali če bi se bil Pacea resno uprl, bi se tudi želja avstrijskega cesarja ne bila upoštevala. Capellari je Pacea podkupil s tem, da mu je zagotovil najvišje časti in najvišje dohodke in je vsled tega, pa ne vsled pomoči sv. Duha postal papež.

Papež Gregor XVI. Capellari je vladal papeško državo s pomočjo avstrijskih in francoskih bajonetov. Njegovi podaniki so ga sovražili. Angliški poslanik lord Seymour je bil prepričan, da mora papeška država propasti vsled strahotne guilobe, ki je v nji vladala. In znani državnik Rossi, poznejši papeški minister, je pisal francoskemu ministrskemu predsedniku Guizotu: "Vsa dežela je tako prepričana, da mora vsled neznošnih razmer priti do revolucije, da je možno sprijazniti ljudstvo s papeško vlado, samo če se izvrše najtemeljitejšje reforme."

Papež Gregor XVI. je divjal v svoji državi kakor pravi norec. Na tisoče ljudi je dal pometati v ječo samo zaradi kake neprevidne besede. Le v Romanji je bilo v kratkem času 16,000 oseb pod policijskim nadzorstvom. Tisti, ki so bili pod policijskim nadzorstvom, so smeli samo ob gotovih urah iz hiše, vsakih 14 dni so se morali zglasiti na policiji, vsakih 14 dni so morali iti k spovedi in spovedni listek nesti na policijo, vsako leto pa so morali iti za tri dni v kak samostan na duhovne vaje. Kdor se je le enkrat pregrešil proti kateremu teh predpisov, je prišel na tri leta v prisilno delavnico. Kdor je le enkrat na petek meso jedel, je dobil dve leti ječe. Do meseca avgusta 1. 1870. je papeška policija vsak teden revidirala vse gostilne, in gorje gostilničarju, ki je kahal meso — veriga in ječa sta mu bili zagotovljeni, medtem ko se je v tem času zgodilo 2,000 roparskih umorov, za katere se papeška policija niti prav zmenila ni. Kdor hoče spoznati, kake sramotne razmere so vladale v papeški državi, naj čita katoliškega duhovnika Fr. Ks. Kraussa knjigo "Cavour"; tam najde takih detajlov, da se mu bodo kar lasje ježili.

Še nekaj je značilno za papeško državo, v kateri so imeli duhovniki vso oblast v rokah. To je npravna izprijetost duhovnikov. V papeškem Rimu je bilo 25,000 vlačug, in vsako leto se je rodilo trikrat toliko nezakonskih otrok, kakor zakonskih. Duhovščina je imela od tega krasne dohodke, kajti vlačuge so morale za izvrševanje svojega obrta plačevati velike takse. Ker je bilo v Rimu na stotine duhovnikov, ki še niso imeli službe, so se ti božji mašniki tudi prav radi pečali z rufjanstvom.

Papeževi uradniki so bili skrajno slabo plačani in vsled tega tudi pokupljivi. Znameniti rimski pesnik Bel-li je s pekočim sarkazmom popisal, kako so papeževi uradniki svoje hčere silili v spalnice višjih duhovnikov, vedoč, da sicer ne pridejo nikdar do boljšega kruha. Kdor je zaradi teh razmer klel ali sakramental, je prišel na večala ali v dosmrtno ječo. Mi-

lejših kazni niso poznali ti rabeljni, ki so se imenovali božje namestniki.

Papež Gregor XVI. je razmere, ki so že pred njim vladale, poostрил, in s tem največ pripomogel, da je vse prebivalstvo trepetaje želelo, kdaj se naredi konec papeževi posvetni državi. Saj bi se v ciganski državi ne moglo vladati tako nečuvne, tako neznošne, tako vnebovpijoče razmere, kakor so vladale v papeževi državi.

Gregor XVI., nesposoben in hudoben človek, je umrl 1. junija 1846. Dne 14. junija se je sešel konklave. Navzočih je bilo 36 kardinalov. Pet italijanskih in osem inozemskih kardinalov pa je bilo še na potu. Kardinali so bili razdeljeni na dva sovražna tabora. Koj pri prvem glasovanju je dobil genovski kardinal Lambrusehini 17 glasov, rimski kardinal Gizzi pa 16 glasov. Že pri prvem glasovanju je bilo očitno, da ostane pri tem razmerju in da je vsako porazumljenje med tema strankama izključeno in da bi mogel zmagati samo kak tretji kandidat. Kardinal Gizzi je vedel, da so tisti kardinali, ki so še na potu, na njegovi strani, in da utegne z njih pomočjo zmagati. Bilo je torej v njegovem interesu, da prepreči odločitev in da traja konklave toliko časa, da pride omenjenih 13 kardinalov. To se je dalo doseči samo na ta način, da so se predlagali za papeško krono taki kandidati, katerih ni živa duša smatrala za resne. Tak kandidat je bil božjastni grof Mastai-Feretti, ki že 20 let ni bil v Rimu in ni imel med merodajnimi rimskimi kardinali prav nobenega prijatelja. Premeteni Lambrusehini pa je spregledal ta maneuver svojega tekmeča Gizzi in videniši, da sam ne more zmagati in da je izgubljen, čim pride še onih 13 kardinalov, ki so na potu, je sklenil uničiti tudi kandidaturu Lambrusehinega s tem, da s svojimi prijatelji glasuje za grofa Mastai-Feretti. Tako se je zgodilo, da je dobil najbrezpomembnejši član kardinalskega kolegija, grof Mastai-Feretti 33 glasov in — bil zvoljen. Kardinali so se tako prestrašili tega izida, da jim je zmanjkalo sape, grofa Mastai-Feretti pa je vrgla božjast v omedleavico.

Novi papež, Pij IX., je bil ob času svoje izvolitve šele 54 let star. V samotni Imoli si je preganjal dolgočasje s tem, da je čital spise "mlade Italije" in ker ni o politiki ničesar razumel in ni vedel, v kakem nasprotju so tendence teh spisov s cerkvenimi tendencami, se je prav zelo zavzemal za te nove ideje. Pij IX. je bil grand-seigneur, aristokrat. Izobražen je bil le površno, ali bil je duhovit, lepe zunanosti in je imel izza mladih dni pri ženskem svetu izredno srečo. Ljudstvu se je takoj omilil in lahko se reče, da je bil med priprostim ljudmi osebno vedno priljubljen, tudi med Rimljani, čeprav so ti z nepopisnim veseljem pozdravili uničenje papeške države. Ali med cerkvenimi možmi ni bil priljubljen, kajti bil je skrajno nervozen, domisljiv in nečimern, kakor kaka koketna ženska. Kmalu so Pija, ki ga je knez Metternich smatral za liberalnega papeža, dobili jezuvitje v roke in od tedaj so ž njim delali kar so hoteli. Nekdanji veseli oficirček grof Mastai-Feretti seveda še slutil ni, kaj da kot slepo orodje v jezuitskih rokah počenja.

V prvih letih je Pij IX. na veliko nezadovoljnost dunajske vlade izvedel v papeški državi več liberalnih reform in postavil se je tudi na čelo italijanskemu narodnemu gibanju, ki je imelo namen, združiti vse italijanske pokrajine. Ali, ko je prišel čas, pripomoči temu gibanju do zmage, tedaj je Pij IX. omahnil, in v tem trenutku se je pokazalo, da je katoliška cerkev sovražnica italijanskemu stremljenju po narodnem zedinjenju, da je papeška posvetna država nesreča za Italijo. Kardinal Antonelli in jezuvitje so dobili zdaj vso oblast v roke in so srečno papeški državi — izkopali grob.

Antonelli je odpravil vse v papeški državi izvedene liberalne reforme in obnovil absolutno gospodstvo duhovščine. V varstvo tega duhovskega tiranstva je Kristusov naslednik nabral malo armado razbojnikov in tolovajev iz cele Evrope in s pomočjo avstrijskih, španskih in francoskih bajonetov se je potem Antonelli lotil uničenja narodnega in liberalnega gibanja. Na stotine najplemenitejših rodoljubov je prišlo pod giljotino. Državni Kristusovega namestnika še

ženskam in otrokom niso prizanašali. Divjanje duhovnikov v papeški državi je bilo strašno. Svoj sistem so kronali jezuvitje s slavnostnim sylabatom, s katerim so napovedali človeški kulturi vojno na življenje in na smrt.

(Dalje prihod.)

HEARST IN SOCIALIZEM.

Socialisti in stranka socialna v New Yorku imajo iste skušnje v volitvi to jesen, katera je jako podobna oni v Chicagi zadno spomlad.

William Randolph Hearst je kandidat za župana mestu New York na municipalnem listku. Tiskarska poročila in privatna pisma govore, da Hearstova stranka raste od dne do dne v velikansko moč. Hearst pa je odvezal svojo vrečo, in obljubil isto še podvojiti z dodatki, ki se nabirajo po vsih kotih in krajih za njega izvolitev.

Hearstova kandidatura za municipalno last vseh podjetij v mestu bode najbrže razdvojila "lahkomišljene socialiste", kakor se je zgodilo v Chicagi zadno spomlad, ko smo socialisti padli iz 40 na 25 tisoč glasov.

Naši nevjorški sodrugi delujejo z vsem močmi za to volitev, in uče pravi socializem kojega predlagajo nevjorškim svojim sodelavcem kot edino municipalno last, katera edina zmore biti dobrotno izvršena za mase delavskega ljudstva. Vsepeh volitve bode dokazal, kadar bodo listki prešeti, potem bojo socialisti poznali, da možje koji so volili za Hearsta so zavrgli svoj glas, in delavci koji so za njega volili bojo seznali par mesecev pozneje.

Župan Dunne, Hearstova politična creatura v Chicagi, komaj da je bil proglašen županom se je že čikaška policija vozila na tovornih vozovih "Employers' Association", kar se še nikdar v zgodovini mesta Chicage za časa kakega štrajka ni zgodilo. Radi njegove "takojsnje lastnine vseh podjetij" zavezal se je sedaj, da odda poulične železnice kapitalističnim magnatom za prihodnjih dvajset let.

Čikaške socialiste bi nobena stvar bolj ne veselila kakor stopiti še enkrat v volitveno borbo z Dunne-om, na ednakej platformi kot zadnič. Obžalovanja vredno je pač, da nekateri čikaški vozniki, in še drugi unisti, kateri so volili za Hearstovega kandidata zadno spomlad, ne stopijo med svoje nevjorške uniste ter jim raztolmačijo položaj Hearstove kandidature.

Ako bi to storili bi newjorški unisti vedeli za naprej, kaj da imajo pričakovati od Hearsta; ako bode izvoljen županom. Tukaj v Chicagi se sedaj zavedajo socialisti ki odprto priznavajo, da nobena, še tako vspešna agitacija, bi ne odprla delavcem bolj oči, kakor ravno izvolitev Dunne mestnim županom zadno spomlad. Mi bodedo ta slučaj pripisali svoji zaslugi kot prerok, da eno leto od sedaj bojo nevjorški socialisti videli vsepeh Hearstove kandidature v New Yorku.

Iz sedanjih prikazni čikaških socialistov odprto kaže borbo zadne spomladi, istotake prikazni gledajo sedaj nevjorški socialisti nasproti, ki bode tudi predpogoj, da bode cela stranka isti prikazni gledala nasproti v večji meri v državnih volitvah leta 1908. To je ena izmed mnogih skušenj zakaj hočejo čikaški socialisti, da se narodna socialistična konvencija obdržava že leta 1906, ki bo potem dovolj časa imela podučiti mase treznomislečih delavcev o razliki socializma in kapitalistične — posedujoče vlade.

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
**REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.**
in razne reumatične
neprilike.
SAPIO: 25ct. in 50ct. v vsaki lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabave večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro dobi! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Solidne obleke.

Našo največjo pozornost obračamo na izdelovanje solidnih oblek, kar pa pri prodajalcih na debelo pogrešamo, ker kupujejo obleke od tvorničarjev.

Predvsem je treba izbrati fino in trpežno blago in vzeti natančno mero, potem se še le prične z delom. To je pa pri nas v navadi.

Ovratniki izdelani na roke, pavolnata podlaga na ramenih, platnena podlaga na prsih jamčijo, da je obleka izdelana solidno. Take obleke se pa le dobi pri nas, kakor vsakovrstne uniforme, v čigar izdelovanju smo pravcati mojstri.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovane v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.